

DANS

D6.2

Dansen met ritmes

Opdracht

Door het dansen en spelen van ritmes, muzikaliteit binnen dans herkennen

<i>Groep:</i>	6
<i>KIJKEN:</i>	15 minuten
<i>MAKEN:</i>	30 minuten
<i>VERWOORDEN:</i>	10 minuten

Muziek: eventueel neutrale drummuziek om de snelheid aan te geven of gebruik hiervoor een metronoom www.cultuurtrein.nl/links

Materiaal: eventueel een metronoom
Danselementen: tijd, lichaam

KIJKEN!

Voorbereiding

Bedenk welk KIJK-leerdoel je wilt benadrukken:

- De leerlingen kunnen enkele dansbegrippen, danspassen en stijlkenmerken signaleren.
- De leerlingen kunnen zich openstellen voor (semi)professionele voorstellingen in binnen- en buitenschoolse situaties.
- De leerlingen kunnen met de groep een (beschouwings-)gesprek voeren over een dansvoorstelling, met behulp van de danselementen lichaam, ruimte, tijd en kracht. Ze kunnen dit als inspiratiebron gebruiken voor een eigen danspresentatie onder begeleiding van de leerkracht.
- De leerlingen ontlene dansinspiratie aan het kijken naar dans uit hun eigen cultuur en uit andere culturen.

Lessuggestie

- Leer de beginselen aan van muziektheorie met het oog op maat en ritme. Deze informatie is later nodig bij MAKEN. Muziek kan altijd verdeeld worden in kleine stukjes, de maten. Een maat heeft vandaag vier tellen, maar het kunnen er ook meer of minder zijn.
- Laat iedereen tegelijk vier keer in hun handen klappen. Binnen die vier tellen kun je acht keer snel klappen, twee keer langzaam klappen of alleen op tel een, drie en vier klappen terwijl tel twee stil blijft. Het op verschillende manieren klappen binnen de vier tellen van de maat, noemen we een ritme. Varieer hiermee en laat de leerlingen herhalen om alvast te oefenen voor de opdracht bij MAKEN. Spreek af dat de leerlingen altijd tegelijkertijd klappen en dan weer stoppen, om onnodige herrie te voorkomen.
- Oefen 'vraag en antwoord': klap een ritme verdeeld over de vier tellen binnen de maat, de leerlingen klappen het na. Herhaal een aantal keer met zowel simpele als meer uitdagende ritmes.

Tip: voer de snelheid tijdens deze voorbereidende oefening niet op, maar houd deze zoveel mogelijk gelijk. Doe dit door met de voet in de maat mee te tikken. Als leerlingen de oefening moeilijk vinden, geeft dit bovendien houvast.

MAKEN!

Voorbereiding

Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt benadrukken en wat hiervoor nodig is.

- De leerlingen kunnen eigen ideeën, beelden en thema's bedenken voor een opdracht en zijn hierbij ook in staat om samen te werken, afspraken te maken en samen te dansen.
- De leerlingen kunnen fantaseren, experimenteren en verschillende mogelijkheden uitproberen binnen de context van een onderwerp/thema om daar vervolgens bewegingen/danspassen bij te bedenken, waarbij ze rekening houden met de maat, de sfeer en de frasering van de muziek.
- De leerlingen zijn onder begeleiding van de leerkracht in staat om verbeterpunten aan te brengen in de dans.
- De leerlingen kunnen onder begeleiding van de leerkracht naar buiten treden met een kunstzinnige uiting/product in een voor hun bekende ruimte en met bekend publiek en zichzelf als danser presenteren.

Instructie

1. Ga in een kring staan.
2. Klap twee keer in de handen (op tel een en twee) en twee keer met de handen op de bovenbenen (op tel drie en vier). Herhaal dit meerdere keren, iedereen doet mee.
3. Blijf op dezelfde manier klappen in de handen en op de benen. Noem tijdens het klappen in de handen een naam. Als weer in de handen wordt geklapt zeggen de leerlingen de naam na. De naam bepaalt het ritme in de maat. Bijvoorbeeld: 'E-va' gelijk met de twee tellen in de maat, dus 'een, twee'.
'I-bra-him' met een 'en' er tussen: 'een en twee'.
'Tom' alleen op de eerste te, dus 'een, rust'.
An-na-bel-la met twee keer 'en' ertussen, dus 'een en twee en'.
4. Ga de groep langs: een leerling zegt zijn eigen naam en de anderen zeggen dat na op de maat van de muziek. Let op: niet versnellen! Probeer concentratie en rust te behouden, ook al zijn sommige namen moeilijk.
5. Ga nog een keer de kring rond, herhaal bovenstaande en laat dit keer de leerlingen ook een beweging bij hun naam bedenken, die in hetzelfde ritme kan worden uitgevoerd. Armbewegingen zijn het makkelijkst, maar springen of stappen op de plek kan ook.
Let op: de bewegingen en de naam worden alleen uitgevoerd op het moment dat er in de handen geklapt zou moeten worden. Direct daarna moet iedereen weer op zijn bovenbenen kunnen klappen.
6. **Tip:** draai de kringrichting af en toe, zodat de oefening niet te veel een sleur wordt.
6. Begin het dansen met ritmespel: de leerlingen staan verspreid over de zaal en kunnen elkaar nog wel goed zien. Vraag ze nieuwe bewegingen te bedenken om de maat aan te geven: een nieuwe 'beat'. Bijvoorbeeld: stamp, stamp, spring, knip in je vingers.

Verdieping

7. Door tijdens deze bewegingen door de zaal te lopen wordt de opdracht leuker en uitdagender. Maak een inschatting of de leerlingen daar aan toe zijn. Laat op de 'beat' door de zaal bewegen. Roep een naam en voer daar een beweging bij uit (anders dan in de beat!)
8. Laat niet de eigen namen, maar de namen van anderen roepen. De anderen herhalen de naam en de beweging. De volgende beurt gaat naar de leerling wiens naam net is geroepen, enz.
NB Naast dat dit een ritmische oefening is, vergt het concentratie en reactievermogen. Niet iedereen hoeft achter elkaar aan de beurt te komen. Stop als het misgaat om een rustmoment in te bouwen of te reflecteren.
Ook al is het lastig om steeds iets anders te bedenken, bij elke naam hoort een nieuwe beweging. Stel als hulpmiddel bijvoorbeeld voor om de bewegingen aan te passen aan de persoonlijkheid van de leerling met die naam.
9. Verdeel de klas in twee groepen. De groep aan de kant observeert de groep die uitvoert. Wissel dit vervolgens om.

VERWOORDEN!

Vorbereiding

Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt benadrukken:

- De leerlingen kunnen verschil signaleren in de uitwerking van de fantasie tussen zichzelf en anderen.
- De leerlingen kunnen verwoorden hoe het vormgevingsproces van henzelf en/of hun groepje van begin tot eind is verlopen. De leerlingen kunnen hun eigen keuzes en/of die van hun groepje motiveren.
- De leerlingen kunnen een relatie leggen tussen hun eigen creatieve keuzes en die van anderen (waaronder professionals).
- De leerlingen kunnen hun eigen mening vormen over een dansvoorstelling.

Reflectie

Tijdens de opdracht:

- Omdat niet iedereen van nature het ritmegevoel bezit dat voor deze oefening nodig is, verloopt het af en toe waarschijnlijk met horten en stoten. Benut die momenten om te bespreken hoe het beter zou kunnen gaan in plaats van te bespreken wat er niet goed gaat. Stuur hier in, maar laat de leerlingen ook zelf oplossingen bedenken.

Na de opdracht:

- Wat hebben we vandaag gedaan? Was het alleen dansen of hebben we ook muziek gemaakt?
- Kan dansen ook zonder ritme en muziek? Wat vond je leuk aan de oefening?
- Kreeg je inspiratie voor bewegingen van andere leerlingen?
- Heb je die beweging toen ook gebruikt of heb je zelf een andere bedacht? Waarom?
- Vond je de bewegingen die de andere leerlingen bij jouw naam verzonden, bij jouw naam passen?

Beoordeling

Om het eindresultaat van deze opdracht te beoordelen kun je bijlage 4 als leidraad gebruiken.